

**Forum Standaardisatie**

Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
Postbus 96810
2509 EJ Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

notitie

FORUM STANDAARDISATIE

Agendapunt:	5		
Bijlagen:	A. Overzicht van adoptie-activiteiten 2013 B. Notitie aanpak adoptieplan per open standaard C. Notitie rol Forum Standaardisatie bij eID-stelsel D. Notitie relatie BRG en College Standaardisatie E. Brief advies CBA m.b.t. bestekteksten		
Aan:	Forum Standaardisatie		
Van:	Stuurgroep open standaarden		
Datum:	5 februari 2013	Versie	1.0
Betreft:	Adoptie van open standaarden		

Doel

U wordt gevraagd om **in te stemmen met:**

- 1) Adoptie-activiteiten en focus op themagebieden
- 2) Ontwikkeling sjabloon marketingplan voor adoptie open standaarden
- 3) Rol van Forum Standaardisatie bij ontwikkeling eID-stelsel

U wordt gevraagd om **kennis te nemen** van:

- 4) Relatie met Bestuurlijke Regie Groep (BRG)
- 5) Positief advies bestekteksten door interdepartementale Commissie Bedrijfsjuridisch Advies
- 6) Promotieonderzoek over doorwerking OS en OSS-beleid
- 7) SEPA (betalingsstandaard): Monitorresultaten en brief van VNG
- 8) ISO27001/27002 (Code voor informatiebeveiliging): Brief minister Plasterk (BZK)
- 9) Overzicht adoptie-nieuws

Toelichting

Datum
5 februari 2013

Ter besluitvorming

Ad 1) Adoptie-activiteiten en focus op themagebieden (bijlage A)

Beslispunt

U wordt gevraagd om:

- Het overzicht van adoptie-activiteiten voor 2013 vast te stellen;
- Twee themagebieden met standaarden te selecteren waarop in 2013 de focus van de adoptie-activiteiten is gericht.

Achtergrondinformatie

Adoptie-activiteiten: In december 2012 is het concept-overzicht van adoptie-activiteiten rondgestuurd onder Forum-leden met een verzoek tot reactie. Het overzicht betreft een verdere concretisering van het adoptiedossier zoals dat terugkomt in het werkplan. Er zijn een paar schriftelijke reacties ontvangen. Een en ander heeft geleid tot een (licht) gewijzigd overzicht (bijlage A). In het nieuwe overzicht is aanvullend ook de huidige status van de acties opgenomen.

Belangrijke uitgangspunten in het activiteiten-overzicht zijn:

- Stimuleren aan de voorkant (pro-actief);
- Adoptie-aanpak en ondersteuning op maat;
- Samenwerking met stakeholders (o.a. KING, IPO, UvW, Manifestgroep, ICCIO, BRG, leveranciers);
- Stimulering via centrale voorzieningen en shared services;
- Gericht op feitelijke adoptie, naast stimulering via aanbestedingen.

Focus op themagebieden: Het risico bestaat dat met de beperkte middelen die beschikbaar zijn, overall weinig aan wordt gedaan waardoor geen doorbraken ontstaan. Daarom dient er een keuze gemaakt te worden. Binnen de capaciteit voor 2013 is ruimte voor een focus op standaarden binnen twee van de onderstaande themagebieden.

1. Informatiebeveiliging en identitymanagement (DNSSEC, DKIM, ISO27001/27002, SAML);
2. Financieel (SEPA, XBRL, later wellicht SeMeF);
3. Stelsel van basisregistraties en e-dienstverlening (StUF, Digikoppeling, Geo-standaarden, Aquo-standaard);
4. Documentstandaarden (PDF/A, PDF1.7 en ODF).

Deze focus houdt in dat in 2013 het grootste deel van de adoptie-activiteiten (zoals bijeenkomsten en publicaties) gericht zal zijn op de standaarden binnen deze themagebieden. Dit betekent uiteraard niet dat, incidenteel of als er zich gelegenheden ('windows of opportunities') voordoen, er niets met de andere standaarden wordt gedaan.

Ad 2) Aanpak sjabloon adoptieplan per standaard (bijlage B)

Beslispunt

U wordt gevraagd om in te stemmen met:

- De ontwikkeling van een sjabloon voor een adoptieplan dat er op gericht is om per standaard in samenwerking met partners adoptie-instrumenten effectiever in te kunnen zetten.

- Het toepassen van dit sjabloon op twee open standaarden uit de door het Forum geselecteerde themagebieden.

Datum
5 februari 2013

Ad 3) Rol van Forum Standaardisatie bij ontwikkeling eID-stelsel (bijlage C)

Beslispunt

Een externe adviesrol gedurende de ontwikkeling van het eID-stelsel waarbij Forum Standaardisatie op verzoek van de opdrachtgevers van het eID-stelsel op vooraf geplande momenten advies uitbrengt over standaarden en interoperabiliteit.

Achtergrondinformatie

De betrokken ministeries BZK (Guus Bronkhorst) en EZ (Paula de Winter) zijn voorafgaand aan de vergadering geïnformeerd en mondeling akkoord met de beschreven rol. Vervolgens is de voorliggende, schriftelijke notitie met hen gedeeld. De notitie is ook vooraf gedeeld met de Belastingdienst (Mariette Lokin).

Ter informatie

Ad 4) Relatie met Bestuurlijke Regie Groep (bijlage D)

Het Dagelijks Bestuur van de Bestuurlijke Regie Groep e-overheid en dienstverlening (DB-BRG) heeft ingestemd met het voorstel om relevante stukken van het College Standaardisatie ter informatie en met eventueel een bepaald verzoek te agenderen in de BRG. Het voorstel wordt op 13 februari ook nog ingebracht in de 'voltallige' BRG.

De BRG zorgt voor de regie, aansturing, voortgang en samenhang van i-NUP op politiek-bestuurlijk niveau. De BRG bestaat uit vertegenwoordigers van koepelorganisaties, departementen en de Manifestgroep. Het dagelijks bestuur van de Bestuurlijke Regiegroep (db BRG) bewaakt de voortgang op de realisatie van de e-overheid. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door voorzitter Gert Jan Buitendijk (BZK), Ralph Pans (VNG) en Johan Hakkenberg (Manifestgroep).

Ad 5) Positief advies bestekteksten door interdepartementale Commissie Bedrijfsjuridisch Advies (bijlage E)

De interdepartementale Commissie Bedrijfsjuridisch Advies (CBA) heeft op 18 december 2012 positief geadviseerd over de door Forum Standaardisatie opgestelde generieke bestekteksten voor open standaarden. Ze geeft een aantal aandachtspunten voor beheer die dit jaar zullen worden opgepakt.

De generieke bestekteksten zullen via de website van PIANOo worden gepubliceerd. De specifieke bestekteksten (per standaard) moeten nog worden afgerond. Er loopt contact met KING over verspreiding van de bestekteksten onder gemeenten en verdere doorontwikkeling. Ook is via de Standaardisatie-commissie Rijk contact gezocht met de nieuw opgerichte "Community inkoop en ICT" van de Rijksoverheid over verspreiding van de bestekteksten.

Ad 6) Promotieonderzoek over doorwerking OS en OSS-beleidDatum
5 februari 2013

Op 10 januari is Mathieu Paapst gepromoveerd aan Universiteit van Groningen. Zijn proefschrift draagt de titel "Barrières en doorwerking: een onderzoek naar de invloed van het open source en open standaarden beleid op de Nederlandse aanbestedingspraktijk". Het boek is digitaal beschikbaar via <http://irs.ub.rug.nl/ppn/353037710>

Paapst heeft in zijn onderzoek aanbestedingen bekeken, betrokkenen geïnterviewd en een model ontwikkeld om beleidsdoorwerking te voorspellen/optimaliseren. Hij is kritisch over de doorwerking van het NOiV-beleid en geeft in paragraaf 8.5.3 van zijn boek een aantal aanbevelingen voor de praktijk.

Ad 7) SEPA (betalingsstandaard): Monitorresultaten en brief van VNG

De recente SEPA-monitors van DNB en de Europese Commissie laat zien dat er vóór de deadline op 1 februari 2014 voor veel overheidsorganisaties nog fors werk aan de winkel. Met name gemeenten blijven achter. Op Europees niveau is te zien dat de Nederlandse overheid achterloopt bij die van de meeste andere landen (zoals België).

Ondertussen heeft de VNG op 3 december een brief gestuurd naar haar leden waarin ze oproept tot actie. De VNG stelt dat gemeenten die nu niet gestart zijn met de voorbereiding van de overstap naar deze Europese standaarden lopen het risico dat zij na 1 februari 2014 alleen nog met kostbare noodmaatregelen kunnen deelnemen aan het betalingsverkeer.

Op initiatief van Bureau Forum Standaardisatie hebben de Vereniging van Gemeentesecretarissen (VGS), vereniging Federatie van Algemene Middenmanagers bij de Overheid (FAMO) en de Vereniging van coördinatoren Informatievoorziening en Automatisering in Nederlandse Gemeenten (VIAG) informatie over SEPA onder hun leden verspreid.

Brief VNG over SEPA:

<http://www.vng.nl/onderwerpenindex/gemeentefinancien/brieven/sepa>

Ad 8) ISO27001/27002 (Code voor informatiebeveiliging): Brief minister Plasterk (BZK)

Op 12 november 2012 heeft minister Plasterk een brief geschreven aan de voorzitter van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid als reactie op het onderzoeksrapport van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid inzake "Het DigiNotar-incident, waarom digitale veiligheid de bestuurstafel te weinig bereikt". In zijn brief refereert hij ook aan de 'pas toe of leg uit'-status van ISO27001/27002. Hierna volgt een citaat: *"Ten aanzien van het eerste deel van de tweede aanbeveling heb ik in het voorgaande al gemeld dat de VNG in samenwerking met KING is overgegaan tot het instellen van een informatiebeveiligingsdienst (IBD) ter ondersteuning van gemeenten, en dat het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) samen met ketenpartners het Centrum Informatiebeveiliging en Privacybescherming (CIP) heeft opgezet. Doel van dit centrum is het weerbaarheids-, herstel- en leervermogen van zelfstandige*

bestuursorganen (zbo's en uitvoeringsinstellingen van het Rijk) rond cyber security te versterken.

Datum
5 februari 2013

Beide initiatieven zullen samenwerken met het NCSC. Aangezien de open standaarden voor informatiebeveiliging ISO 27001 en ISO 27002 al op de "Comply or Explain" (Pas-toe-of-leg-uit)-lijst van het Forum Standaardisatie zijn opgenomen als verplichte standaarden voor de hele overheid, ligt het in de rede dat deze standaarden in voornoemde organisaties de belangrijke leidraad zullen zijn voor het handelen. Binnen de Rijksoverheid zijn deze standaarden uitgewerkt in de voorziene Baseline Informatiebeveiliging Rijk (BIR). Tevens zal er dit jaar een baseline informatiebeveiliging voor gemeenten worden ontwikkeld, die aansluit bij de baseline van de Rijksoverheid."

Brief Plasterk: <http://www.rijksoverheid.nl/bestanden/documenten-en-publicaties/brieven/2012/11/12/brief-met-reactie-op-rapport-het-diginotar-incident-waarom-digitale-veiligheid-de-bestuurstafel-te-weinig-bereikt/brief-met-reactie-op-rapport-het-diginotar-incident-waarom-digitale-veiligheid-de-bestuurstafel-te-weinig-bereikt.pdf>

Ad 9) Overig adoptienieuws

- "CBS geeft het goede voorbeeld met IPv6": <http://www.computable.nl/artikel/opinie/netwerken/4636848/1276932/cbs-geeft-het-goede-voorbeeld-met-ipv6.html>
- Ministerie van EZ beveiligt als eerste ministerie zijn domeinnaam met DNSSEC. Totaal aantal met DNSSEC beveiligde overheidsdomeinen is iets meer dan 25.
- XBRL: De Nederlandse Taxonomie 2013 en daarop gebaseerde Bankentaxonomie 2013 zijn gepubliceerd: <http://www.sbr-nl.nl/>
- Masterclass DKIM (anti-spam/-phishing) staat gepland voor maart 2013. Organisatie door BFS in samenwerking met ECP, ING en ISOC.